

Dabas aizsardzības
pārvalde

Pamatnosacījumi rādītāju noteikšanā, darbību atbilstība ĪADT dabas aizsardzības plāniem un pasākuma komplementaritāte

Inga Hoņavko, Dabas aizsardzības parvalde, Projektu vadītāja

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Sigulda, 23.04.2025.

Pamatnosacījumi rādītāju noteikšanā

**Pēc vienotas pieejas novērtēt katra projekta ieceres ietekmi uz
iznākuma un rezultāta rādītāju**

Izmanto projekta ieceres
sagatavošanā, lai veiktu
aprēķinus un pašnovērtējumu

Dabas aizsardzības pārvalde
veic izvērtējumu atzinuma
sagatavošanas fāzē

Izstrādāti un publicēti metodiskie norādījumi:

<https://www.daba.gov.lv/lv/media/23369/download?attachment>

Iznākuma rādītājs (Pk)

Infrastruktūra

ietekmētās teritorijas platība (**P**)
X
koeficients labvēlīgas ietekmes
izvērtēšanai (**K**)

Ekosistēmas

rezultāta rādītāja
vērtība (**E**)

iegādātās zemes
platība (**Z**)

Nelielām *Natura 2000* teritorijām vienkāršots gala aprēķins

Ietekmētās teritorijas platība (**P**) un ietekmes koeficients (**K**)

Ietekmes platība atkarībā no objekta veida

skatu torņi skatu platformas
peldvietas takas, laipas, ceļi,
stāvlaukumi tilti, kāpnes
laivu nolaišanas/ izcelšanas vietas,
piestātnes

Eksperta noteikta platība atkarībā no mērķa

biotopu un sugu dzīvotņu
apsaimniekošanas pasākumu
īstenošanai nepieciešamās
infrastruktūras izveide vai
atjaunošana

13
kritēriji

Galvenā infrastruktūras objekta noteikšana un aprēķins

Aprēķins, kad tiek ieviets viss plānā paredzētais

Rezultāta rādītāja (E) noteikšana

Minimālā rezultāta rādītāja vērtība viena projekta ietvaros ir 100 ha

Norādījumi rādītāja vērtības noteikšanai atkarībā no atbalstāmās darbības veida (MK 33.1.; 33.3.; 33.5.)

Plānotās darbības mērķa platība – attiecīgā ekosistēma, objekts utml. – noteikts plānā vai eksperta vērtējumā

Ekosistēmu, zemes vienību, dabas objektu un to aizsardzības zonas pieeja

Rezultāta rādītāja sākotnējo vērtību aprēķina projekta iesniedzējs izmantojot aprakstītos pamatprincipus, bet projekta noslēgumā aprēķinu veic sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperts, kurš sniedz atzinumu par sasniegtā rezultāta rādītāja - atjaunotas degradētas ekosistēmas platību

Rekomendējami ekspertu iesaistīt jau projekta ieceres fāzē

Darbību atbilstība ĪADT dabas aizsardzības plāniem

- **Dabas aizsardzības plāni** un to darbības termiņi pieejami <https://www.daba.gov.lv/lv/dabas-aizsardzibas-plani>
- Aktuālā informāciju par **sugu un biotopu plāniem** pieejama <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>

Projektu mērķteritorijas un projektu īstenošanas vietas ir Natura 2000 teritoriju tīklā iekļautās ĪADT Latvijā, kurām ir spēkā esošs dabas aizsardzības plāns un kurās var veikt Eiropas Savienības nozīmes sugu un biotopu aizsardzības darbības atbilstoši spēkā esošam sugu vai biotopu aizsardzības plānam, un tām piegulošas teritorijas

+

MK not. 4.punkta izņēmumi, ja plāni vēl ir izstrādē/ nav apstiprināti

GAUJAS NACIONĀLĀ PARKA DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Pasūtītājs: Dabas aizsardzības pārvalde

Gaujas Nacionālais parks atrodas Cēsu, Saulkrastu, Siguldas un Valmieras novados

Plāns izstrādāts laika posmam no 2023. gada līdz 2035. gadam

Izstrādātājs: SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

Rīga, 2023. gada janvāris

Darbību atbilstība ĪADT dabas aizsardzības plāniem

N. p. k.	Mērķis	Pasākums	Prioritāte, izpildes termiņš	Iespējamais finansējums	Iespējamais izpildījums	Iespējamās izmaksas	Izpildes rādītāji
Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana							
B.1.1.	B.1. B.6.	Bebru darbības ietekmes samazināšana, bebru skaita regulēšana	I, visā pilnā darbības periodā	Zemes īpašnieki, projektu finansējums	Zemes īpašnieki, mednieku tiešbu izmantotāji	Precīzi nav nosakāmas	Territorijā tiek uzturēti optimāls bebru skaits, lai arī netiek pieļauta bebru aizprostus izveide uz upju strautecēm un dabiskiem upju posmiem ar kopējo garumu 20,6 km. Lapkoku praulgrauža apdzīvoti koki apvīti ar metāla sietu pie pamatnes (skatīt un novietne tiks precīzēti atsevišķā projektā).
B.1.2.	B.1. B.6. C.1.	Koku sagāzumu izvākšana upēs	I, visā pilnā darbības periodā	DAP, projektu finansējums	DAP, NVO, zemes īpašnieki	No 800 EUR/1 km upes posms	Atjaunots upju strautieču tecējums vietās, kur strauti kavē koku sagāzumi (~49 km garumā). Turpināta sagāzumu izvākšana upēs, kur pirmreizējā izvākšana veikta NP projekta ietvaros (~70 km garumā).
B.1.3.	B.1. C.1.	Niedru (virszemes augu) plaušana ezeros, sapropļa slāņa samazināšana	I, visā pilnā darbības periodā	DAP, projektu finansējums	DAP, NVO, zemes īpašnieki	No 700 EUR/ha plaušana ar izvākšanu, 4500 EUR/ha sedimentu izvākšana	Samazināts aizaugums ar niedrēm (niedru audžu platība un blīvums) vismaz 5 ezeros (Arāši, Auciena, Plaužu, Vaidavas, Viņaudi).

Ģaujas Nacionālā parka dabas aizsardzības plāns no 2023. gada līdz 2035. gadam

SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment

B.2.7. Tūrisma infrastruktūras pārbūve, novirzot apmeklētāju plūsmu no alām un atsegumiem

Nesenā pagātnē izbūvētā tūrisma infrastruktūra Siguldā (Kraukļa aiza, Pētera ala) radījusi palielinātu antropogēno slodzi uz iežu atsegumiem un alām, kuros sastopamas gan ļoti retu sūnu un ķērpju sugu atradnes, gan ziemo sikspārni. Tā kā teritorijā bez reto sugu atradnēm ir arī citi pievilcīgi apskates objekti, tūrisma infrastruktūra jāpārbūvē, novācot daļu laipas un kāpnes (vai arī izbūvējot nošogojumus) un novirzot apmeklētāju plūsmu no Kraukļa aizas un Pētera alas (vai arī jāpapildina infrastruktūra, apgrūtinot iespējas pietert atsegumu sienām un alas ieejai). Liepas Lielajā Elītē jāveic tūrisma infrastruktūras pārplānošana tā, lai iespējami novērstu ieažu nomirdināšanu un alu apmeklēšanu ziemeļrietumu infrastruktūra papildināma ar izgriezto materiālu par saudzējamām dabas vērtībām.

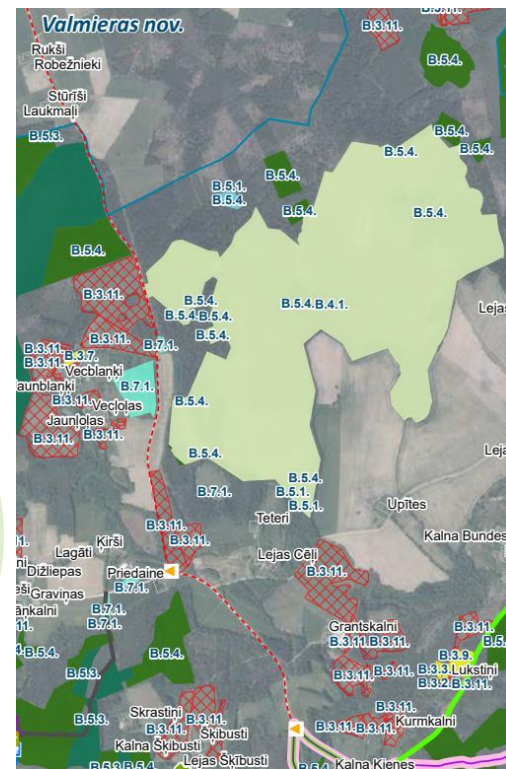
B.2.8. Preventīvi pasākumi tūristu plūsmas novirzīšanai no atsegumiem un alām (Grīvuņu atsegumi, Tītmanu iezis, Ramātu kilintis, Rampu ala un iezī, Vaives Kalējijs, Daudas ūdenskritums, Gūdu kilintis)

Pieaugot tūristu plūsmai GNP, palielinās antropogēnā slodze uz līdz šim maz apmeklētiem, nomalusi esošiem atsegumiem un alām, tādējādi apdraudot tur sastopamas retas sugas, tai skaitā sikspārņus ziemošanas laikā. Nav pieļaujama tūrisma infrastruktūras izveide šādos objektos, tā vietā jāveic preventīvi pasākumi tūristu plūsmas novirzīšanai citur, piemēram, barjeras uz stihiskajām takām, norāžu izvietošana uz citiem tuvumā esošiem objektiem, taku apstādīšana ar egļiem u.c. No ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem pieminekļiem kā saudzējami objekti, uz kuriem neviendot tūrisma infrastruktūru, identificēti Grīvuņu atsegumi, Tītmanu iezis (vecā tūrisma infrastruktūra nav jāatjauno, vai nu jānovāc vai jāļauj sabrukt uz vietas), Ramātu kilintis,

Apsaimniekošanas sadaļa:
Apsaimniekošanas pasākumi

Pasākumu tabula
Pasākumu apraksti

Karšu u.c. pielikumi

<https://www.daba.gov.lv/lv/dabas-datu-sistema-ozols>

(Reģistrēts lietotājs)

Pasākuma komplementaritāte

Esošas infrastruktūras atjaunošana *Natura 2000* teritorijās

IZŅEMOT

ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ietvaros izveidotā infrastruktūra

infrastruktūra pēcuzraudzības periodā, tai skaitā citu ES un nacionālo publisko investīciju programmu ietvarā

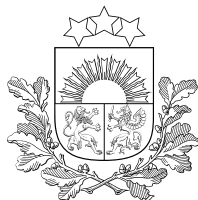
Pasākuma komplementaritāte

Biotopu un sugu apsaimniekošanas darbības tajās pašās labvēlīgi ietekmētajās *Natura 2000* platībās kā iepriekšējos plānošanas periodos

JA

faktiskās darbības tiek īstenotas citās tiešo jeb faktisko darbību ietekmētās teritorijās un nedublējas

Dabas aizsardzības
pārvalde

Inga Hoņavko

Projektu vadītāja

inga.honavko@daba.gov.lv

www.daba.gov.lv

Paldies par uzmanību!